

Kapitel 1

Svage hulk trak ned ovenfra, om lidt ville der være trin på trappen, så opgangsdøren der faldt i og endelig motorcyklens dæmpede spinden fra gadesiden ind gennem vinduet. Tre forsøg skulle der til, inden motoren tog fat, og så ville maskinen sekunder efter forsvinde de få meter ned gennem Tjørnerækken mod Holmbladsgade. Væk, ud i byens mørke vintermorgen. Der var en vis regelmæssighed i det, men ikke noget mønster i, hvilke morgener efter hvilke nætter det gentog sig, men det ville gentage sig.

Tavs slog lagenet af sig, lå afventende et øjeblik inden han svingede benene ud over sengekanten og kom op. Klokken var endnu ikke fire, der var stadig ro i ejendommen. Overboens gråd tonede af sikkert gemt bort under dynen oppe over ham. Hendes gråd, som hun ikke vidste, han var vidende om, ville hun igen tage til sig, dæmpe udadtil – men døje med indadtil.

Dampen søgte mod loftet modsat det kogende vand, som løb fra kedlen ned i kruset. Teposen drev lidt rundt, mens vandet langsomt trak ind i tebladene og førte posen nedad mod bunden. De bølgende brune nuancer drev rundt i det kogede vand, indtil han fangede snoren og ensartede det hele. Tre skefulde sukker færdiggjorde hans rituelle morgendrik, som han sammen med et par skiver knækbrød tog med ind i stuen.

Krydsogtværseren fra gårsdagens aften og den tidlige nat lå stadig ufærdig på det lille spisebord med hollandsk udtræk; han gjorde plads, stakkede et par opslagsbøger på gulvet og toppede blyant og krydsordsbladene ovenpå, hvorefter han satte sig. Med begge hænder om tekruset og med små hastige korte pust forsøgte han at køle væsken, så den kunne drikkes. De tre skiver knækbrød blev indtaget i stille ro.

Hånden delte hans verden i over og under, han holdt den vandret i luften foran sig, studerede den nøje. Der var stadig ingen rystelser at spore, ikke en eneste. Han bøjede sig fremover, greb ned i den nussede hvide mulepose under spisebordet og trak vant dagens første højt dekorerede flaske frem. ”Man behøver ikke at gå i hundene, fordi man drikker elefanter,” mumlede han for sig selv, idet han lettede kapslen fra dens byrde og kørte hånden ned langs flaskehalsen. En gammel vane, som hang ved, da guldfolien ikke længere pyntede flasken. Vaner var svære at komme af med.

Nattens og morgenens tomme flasker stod skulder ved skulder i bunden af nettene klar til afløsning. Han hankede op i dem, i sig selv og trak hoveddøren til bag sig. Januarluften var skarp og spids i år. De første inhaleringer gjorde godt, han trak vejret dybt ind. Ud for Tjørnerækken nummer 2 stoppede han og kiggede over vejen mod vinduerne oppe på andensalen. Et øjeblik senere blev lyset tændt, han var en anelse tidligt på den. Holmbladsgade svandt hurtigt bag ham, mens han søgte op gennem Nyrnberggade mod Sundparken.

Hjørnekioskens gule lys var første pitstop – her klædte de søvnløse og de tørstige sig på til dagens store og små trængsler.

Jesper stod bag disken i sin hvide kittel. Den og de hvide fliser på væggen bag ham afslørede, at kiosken i en anden tid havde fungeret som ismejeri med drittelsmør, friske landæg og skibsøl. Intet af det var længere en del af sortimentet. Jesper rakte frem efter de to net med tomme flasker, mens et ”fra kassen, ikke?” gjorde det ud for et godmorgen.

”Jeps – helst fra midt i kassen. De holder temperaturen.” Det faste svar fra Tavs røg lige så vant tilbage over disken til Jesper, som med ryggen til tørt bemærkede:

”Det bliver en ren Svantedag, tolv Dumbovand til Helgoland.”

Det var ordene. En gang om måneden, når der skulle afregnes, faldt der yderligere et par ord af - gik det vildt for sig - muligvis en helt ny sætning.

Øresundsvej ledte Tavs videre ned mod Amager Strand. Gaden flød stadig med fyrværkeri fra nytåret, først opblødt af regnen siden fastholdt af kulden, enkelte udbrændte batterier afventede nådessparket fra en drengefod eller en emsig viceværts skovl.

Vejen løb ud i sandet, og han fortsatte fremad ud på pælebroen ud over vandet til Det Kolde Gys, vinterbadernes klubhus på Badeanstalten Helgoland. Her skuttede froststærke, morgenduelige vikinger sig mod vinterkulden, enkelte med en øl eller to. Ude på anstalten var der helle i forhold til livet inde på land.

Døren faldt langsomt i bag ham, mens han satte flaskerne på gulvet tæt ved elradiatoren. Han tændte den, og den tog brummende den ulige kamp mod vinterkulden op. Tavs greb oplukkeren i kæden på bordbenet, åbnede to elefantøl, trak stolen ud og satte sig endnu en gang som førstemand. Ti minutter efter gik døren op, og Aaen, hans bedste ven, trådte ind.

Tavs så op og rystede let på hovedet, inden Aaen efter et *Godmorgen* fik spurgt til Tavs' søvn. Nej, der var intet nyt under solen, ingen drømme at fortælle om. Drømme kommer, når man sover, og Tavs sov ikke længere.

Aaen fiskede lokalavisen op af lommen, smed den på bordet og kom af overtøjet, hvorefter han også satte sig ned. Med et par korte pust varmede han næverne, inden han fattede flasken. Et kort blik og et tilsvarende begrænset nik og så drak de; det var sjældent, ugens dage ikke begyndte sådan. Udenfor peb vinden.

En halv time senere stod de begge nøgne, klar til indvejsningen. Der var intet sket i forhold til gårsdagens vægt. Tavs, tynd og

spinkel med en toptunet forbrænding, som ikke tillod noget at hænge ved, holdt lodder til omtrent otteoghalvfjerds kilo i skak. Aaens garderhøje figur gjorde mere væsen af sig og kneb sig lige op over femoghalvfems kilo. Mette, hans kone, så jo også til, at han fik rigeligt af fast føde og anden kærlighed.

Efter vejningen sjoskede duoen ud i morgenmørket, begge på bare tær og med hver sit slidte håndklæde over skulderen. De kom omkring hjørnet forbi barakkens skærmende ly. Her var der udsigt til Sveriges lys, mens blæsten i knappe ryk piskede det øverste af småbølgerne og kastede dem frem i vindretningen. De bandt håndklæderne fast på ribben tæt ved trappen til det kolde flydende mørke.

De nederste tre trin var gemt under vandet, det fjerdesidste, som Tavs stod på, var i vandoverfladen. Den våde kulde var tydelig, men samtidig meget anderledes end den kulde, som vinden afkølede hans krop med. Han betragtede den mørke urolige overflade, mens vandets kulde kærtegnede fødderne. Tavs gøs lidt, om få øjeblikke ville kulden nærmest paralisere ham. Tusinde, millioner af blodkar ville trække sig sammen for at holde på den dyrebare varme, hans liv. Pumpeværket ville et kort sekund miste pusten for så at skifte gear og hamre derudaf for at reducere varmetabet. Tavs nød nuet som en anden *Øjeblikkets Mester* - det daglige øjeblik, hvor han bestemte i en håndvending. Beslutningen voksede. Han tog sig vant af den, og med vidtåbne øjne lod han sig falde forover ned i det meterdybe vand. I splitsekundet før nedslaget lukkede han øjnene. Det var, som det skulle være, kuldechokket bølgede gennem ham, kroppen snævrede sig ind, gemte hastigt på den smule varme, der som minimum var brug for. Da han kort efter dukkede frem igen og fandt fæste i det lave vand, var det med munden på vid gab og synligt bankende hjerte - eufori.

Aaen var i mellemtiden stille kommet i, han holdt altid hovedet oven vande, fik så nemt hovedpine. Sammen pjaskede de sig gennem de tredive meter Øresund, som udgjorde afstanden mellem de to trapper, inden de atter steg op i vinden, løsnede håndklæderne fra ribben og sammenkrøbne i deres nøgenhed trippede ind i saunaen.

Håndklæderne blev rutinemæssigt bredt ud, og de fandt hvile på den øverste hylde lige under loftet. Her var der varmest. Aaen vendte timeglasset på væggen, og det lyserøde sand begyndte sin rejse fra den ene glaskolbe til den anden i takt med, at den tørre varme fik fat i dem. Den rejse tog et kvarter.

”Det er anderledes nu,” ordene nærmest gled ud af munden på Tavs, som var de en uforsætlig handling. Han drejede hovedet i retning mod Aaen og strammede læberne, som var han bange for, at mere skulle slippe over dem.

Aaen rettede på håndklædet og vendte så opmærksomheden mod Tavs, ”hvad er anderledes nu?”

”Der sker et eller andet, noget er anderledes nu. Jeg har en sær fornemmelse af uro, en uvant slags.”

Aaen sad bevidst foroverbøjet, mens blikket fulgte sandkornenes vej nedad, som forsøgte han at tælle dem. Opmærksom på ikke at miste øjeblikket fortsatte han. ”En fornemmelse af uro. Du har ikke sovet i snart et år – det er sgu ikke en fornemmelse af uro. Det *er* uro,” fastslog han synligt overrasket over summen af ord, som lige nu flød fra Tavs.

”Selvom jeg ikke har sovet, så har jeg ikke været urolig. Du ved, at jeg spekulerede de første par uger, siden har det ikke bekymret mig. Jeg har været ok - tilpas, har faktisk brugt tiden. Sådan føles det i hvert tilfælde.”

”Krydsord, kabaler og vendespil har du brugt nätterne til, og så har du stablet korthuse for resten af pengene,” fastslog Aen. Sveden dryppede fra hans næse, en lille sø voksede sig større på bænken mellem hans blege ben, han satte hælen i den og kiggede op. Næsten halvdelen af det lyserøde sand havde forladt den øverste kolbe. ”Var det, fordi hun gik? Niks, du har altid haft styr på det, helt i kontrol.”

Godt vant hjemmefra var Aen i fuld gang med både at stille og svare på spørgsmål, da døren røg op. Et par ynglinge så optaget af snak, at vinden hev døren fra dem og bragede den op i væggen, var på vej ind i saunaen. Den forreste stoppede overrasket op, da han fik øje på Tavs og Aen, mens den bageste stadig snakkende fangede døren og grinende skubbede makkeren ind i læ. Al den varme luft var suget ud.

”Sæt du dig der.” Aen nikkede mod venstre, den først ankomne bevægede sig igen. ”Helt op under loftet ellers bliver du aldrig varm.” Aen flyttede blikket til Peter, som den anden hed. ”Du har snart en ny med, hver gang du kommer. Er du bange for at bade alene, eller er du ved at samle klapsalver til Däben?”

Peters smil forlod læberne, men ikke øjnene.

”Hvornår begynder du at bade, *før* du går i sauna, skal du ikke døbes om en lille måneds tid?” fortsatte Aen drillende, og smilet forlod nu også Peters øjne.

Læretiden, de obligatoriske to år som skrælling, var snart overstået, den årlige dåb fandt sted den første lørdag i februar, og Peter var stadig ikke helt god til det.

”Kom,” sagde Aen og vendte grinende timeglasset, ”tiden går, lad os gå med.”

Peter, som endnu ikke havde fået sat sig, fulgte gysende, men også lidt smigret over opmærksomheden, efter Aen ud i vinter-

vejret tæt fulgt af kammeraten og Tavs, som lukkede døren til efter dem. Småsnak og drillerier røg frem og lidt tilbage mellem Aaen og Peter undervejs til trappen. Peter holdt fast i gelænderet og snakkede bagud, idet han fulgte trinene ned.

Peter foretrak at mande sig op i den varme sauna, men at starte med det kolde vand, som mandfolketraditionen foreskrev, var ingen umulighed. Sådan endte det jo alligevel altid, når han løb ind i Aaen. Desuden var der i dag tillige det væsentlige faktum, at han havde en kollega med, kontorets nye lærling. Peter nød at tjekke de nyansatte ud, og til det formål var Helgoland i den kolde årstid en ren gave. Og at tillade sig at tabe ansigt, når det hele gik ud på at vise det frem, kunne misbruges og bringe uorden i en kollegial rangorden her og der. Han havde tænkt den tanke, at om han så skulle slå hul på isen med de bare næver for at bade, når han havde nogen med, ja, så ville han gøre det. Han kiggede op på Tavs, som havde en god fornemmelse for det lille spil, han kørte, og ind i mellem hjalp han såmænd også i det stille med til, at det hele gik op. Små bemærkninger og slet skjulte opfordringer var tit afgørende, det var faktisk så lidt, der skulle til, for at alle kom helskindet derfra. Peter flyttede sit blik og fæstnede det på sin kollega, mens han uden tøven og med et selv-sikkert smil om munden ramte ned i det kolde vand.

Peter var halvvejs mellem trapperne og Aaen lige efter ham i det mørke vand. Bag dem tøvede Peters kammerat på trinnet, mens det iskolde vand gled frem og tilbage op omkring hans ene ankel, den anden var i sikkerhed et trin længere oppe, og hvert eneste finger var presset halvvejs ind i gelænderet. Tavs trådte et trin længere ned og lagde uden ord pres på Peters unge kollega. En pige kunne uden tab af ansigt havde vendt om og sneget sig op i

sikkerhed, sådan var mekanismerne ikke mellem hankønsvæsener – der var kun én holdbar vej - den som førte ned i vandet.

”Jeg bliver her, til du er oppe igen. Se til at komme under første gang, det der med at stå trippende på tæer med vandet skvulpende om navlen duer ikke. En hurtig beslutning og så er du i - det er det hele.”

Vandet gav efter, da dagens debuterende badegæst ramte ned i det. Først havde han faktisk vendt sig om og taget et skridt op ad trappen, men da Tavs ikke gjorde mine til at flytte sig, resignerede han beslutsomt og lod sig, som havde det været planen hele tiden, falde baglæns ned i vandet. Og det så virkelig ud til at komme bag på ham, for aldrig så snart var han kommet i, førend han ville op, og mens bifaldene hang i luften, planede han målrettet i retning mod den anden trappe en snes meter længere borte, forcerede den hængende i luften, inden han i fuldt firspring fortsatte forbi Peter og Aaen til restituering i saunaen. Klapsalverne rungede stadig mellem Helgolands grønne barakker, da døren til saunaen smækkede i bag ham.

”Livlig fyr, din ven,” lød det tørt fra Tavs, da han dryppende steg op af vandet.

Det dampede fra Tavs og Aaens gamle kroppe, et spættet leopardmønster af blå streger på en mørkerød, nærmest violet baggrund prydede dem. Varmen fra saunaen, som var oplagret i dem, havde stadig magten, selvom vinden ihærdigt forsøgte at afkøle dem. Hvert vindpust var som et opstemt kærtegn, de var høje af fysisk velvære. Efter et par gammelmands strækøvelser, som ellers kun var forbeholdt de allerældste af vinterbaderne, sjuskede de tilbage til omklædningsrummet.